

Laskutupa auttaa kun koulu ei riitä

Ruotsin koululaisten huono matematiikan taito aiheuttaa liki kansallista paniikkia.

Anna-Liina Kauhanen HS

TUKHOLMA. Tukholmalaisen Norra Real -lukion alakerrassa on iltaviideltä viikasta. Ulos ja sisään harppoo väkeä – lukio-isten koulupäivä on juuri päättynyt, mutta uusia oppilaita tulee tilalle.

Kaksi luokkahuonetta täyttyy nopeasti. On yläkoululaisia, lukiolaisia, aikuisia, kaikkiaan 40–50 henkeä.

Repuista kaietaan laskimia ja matematiikan kirjoja. On aika tehdä läksyt.

TÄMÄ on Mattecentrum-yhdistyksen järjestämä laskutupa. Tänne tullaan tekemään omia koulussa saatavia matematiikan läksyjä. Kun nostaa käden, saa apua. Paikalla on kuusi vapaaehtoista auttajaa.

Lukiolaiset **Fredrik Radholm**, **Oscar Dafgård**, **Temesgen Ali** ja **Gustaf Törner** ovat luokkakavereita Bromman lukiosta. He ovat tällä viikolla jo kolmatta iltaa laskemassa laskutuvassa, sillä koe lähestyy.

”Tästä on tosi paljon apua”, Dafgård sanoo. ”Opettaja meidän tänne neuvoi. Tunteja on niin vähän, ettei kaikkea ehti käydä läpi koulussa. Silti kaikki pitäisi osata.”

Jos on poissa yhdeltäkään matikantunnilta, on vaikea pysyä perässä. Törner sanoo. ”Enkä saisi tehtyä näitä tehtäviä yksin kotona.”

MATTECENTRUM on järjestänyt ilmaisia laskutupa ympäri Ruotsia keväästä 2008 lähtien. Kysyntä on kovaa.

Joka kuukausi laskutuvissa ja Mattecentrumin verkko-

PONTUS LUNDAHL SCANPIX

Lennart Lundström käy kerran viikossa vapaaehtoisena auttamassa lukiolaisia matematiikanlaskujen laskemisessa Mattecentrumin laskutuvassa. Fredrik Radholmin (vas.), Oscar Dafgårdin ja Temesgen Alin mielestä apu on erittäin hyödyllistä.

Ruotsiin on kasvanut vauhdilla bisnes, jossa perheille myydään yksityistä läksynlukuapua.

palvelussa saa läksypapua 100 000 koululaista ja lukiolaista.

”Kaikilla ei ole kotona perheenjäsenä, joka osaisi tai ehtisi auttaa läksyissä. Me olemme heitä varten”, sanoo Mattecentrumin pääsihteeri **Hannah Pettersson**.

Vapaaehtoisia auttajia on noin 320. Monesti he ovat ekonomia, insinöörejä, luonnontieteilijöitä, opiskelijoita. Tai eläkeläisiä, kuten diplomi-

insinööri **Lennart Lundström**.

”Ajattelin pari vuotta sitten, että voisin tehdä taidoillani jotain yhteiskunnallisesti hyödyllistä. Saan tästä paljon itselleni myös, sillä tämä koettelee kaikenlaisia valmiuksia.”

Osa tarvitsee todella paljon apua eikä osaa edes perusasioita, osa on hiomassa hyviä taitojaan, Lundström kertoo. ”Mutta kaikki ovat täällä omasta tahdostaan.”

KOULULAISTEN matematiikan taidot ovat jo vuosia aiheutta-

neet Ruotsissa liki kansallista paniikkia. Sitä on yritetty hillitä loputtomalla sarjalla kouluuudistuksia.

Ruotsalaisten tulokset kansainvälisissä ja kansallisissa vertailuissa ovatkin hälyttäviä, varsinkin matematiikassa. Tällä viikolla saatiin tulokset koulutusjärjestelmästä The Learning Curve 2012 -tutkimuksesta.

Ruotsi oli 40 maasta sijalla 21. Suomi oli paras.

Kalliit oppirahat

KOMMENTTI

Anna-Liina Kauhanen HS
anna-liina.kauhanen@hs.fi
Kirjoittaja on HS:n Skandinavian-kirjeenvaihtaja.

Ruotsissa saa vuodenvaihteen jälkeen mitä todennäköisimmin tehdä verotuksessa kotitalousvähennyksen siitä, että ostaa lapselleen läksynlukuapua.

Hallituksen mukaan verovähennys maksaa itse itsensä: syntyy työpaikkoja, pimeä työ vähenee.

Vastustajien mielestä malli on kallis ja epätasa-arvoinen. Yksityinen läksypapua kasvattaa entisestään koulutus- ja tuloeroja – eivät vähävaraiset voi ostaa apua, vaikka saisivat vähennyksen, sillä palvelu on silti kallis.

VANHEMMAT ostavat jo nyt Ruotsissa lapsilleen huomattavan paljon läksynlukuapua. Siihen ne, joilla on varaa. Mutta pitääkö heitä vielä erikseen

tukea?

Moni kysyy, miksei valtio anna kouluille rahaa järjestää opetus ja tukiopeus niin, että siitä hyötyvät kaikki.

Kansantaloustieteilijä **Jonas Vlachos** kirjoitti Svenska Dagbladetissa, ettei kyse oikeastaan edes ole läksypapusta, vaan yksityisopetuksesta. Valtio luo koululle rinnakkaisen mallin, tukee opetusta, joka on valtiolle huomattavasti kalliimpaa kuin se, jota annetaan kaikille koulussa.

Vlachos laski, että yhden oppitunnin hinta oppilasta kohden on koulussa 60 kruunua, liki 7 euroa. Kun tunnin läksypapua – tai yksityisopetusta – ostaa yritykseltä, valtio tukee sitä verovähennyksellä 199–249 kruunulla eli 23–29 eurolla. Läksypapua on siis valtiolle normaalia oppituntia 3–4 kertaa kalliimpaa.

KIINNOSTAVINTA väittelyssä on se, kuinka pitkälti se jäähähti veropoliittiseksi väänöksi.

Vai joko Ruotsi luovutti? Kun koulussa ei opi, tuetaan edes hyvätuloisia parantamaan lastensa kilpailukykyä koulutus- ja työmarkkinoilla. Vaikka sitten koulun tasa-arvon kustannuksella.

Osa vanhemmista ostaa palvelun. Ruotsiin onkin kasvanut vauhdilla bisnes, jossa perheille myydään yksityistä läksynlukuapua.

LÄKSYPAPUSTA on innostunut nyt myös Ruotsin hallitus. Se haluaa maksullisen läksypapua kotitalousvähennyksen piiriin. Jos koulussa on huonoja oppilaita, pitää apua saada muualta. Mattecentrumin lisäksi Punainen risti järjestää monissa kirjaistoissa koululaisille ilmaista läksypapua.

Sveitsin Zürich suitsii prostituutiota seksikopeilla

Kaupunkiin tulee seksiparkkeja autoille. Seksiä ei enää saa ostaa alle 18-vuotiailta.

Mikko Paakkanen HS

ZÜRICHIN kaupunki Sveitsissä ryhtyy suitsimaan tai ainakin piilottamaan prostituutiota. Kaupungin johto julkisti asiantuntijoiden kanssa tällä viikolla, kertoo zürichiläinen Tages-Anzeiger-lehti.

”Tämänhetkinen tilanne on asukkaiden kannalta kestämätön. Prostituution kieltäminen ei kuitenkaan ole vaihtoehto”, sanoi kaupungin sosiaalijohtaja **Martin Waser** Tages-Anzeigerille.

OLIVER BERG DPA

Saksan Bonnissa prostituoidut voivat viedä asiakkaansa auton mentäviin koppeihin ja ostaa automaateista lipun kopin vuokraan. Vastaavia koppeja suunnitellaan Sveitsiin.

Kaupunki aikoo esimerkiksi rakentaa keskustasta sivussa olevalle teollisuusalueelle autotallimaisia seksikoppeja,

joissa seksinostajat voivat harastaa seksiä autossa prostituoitujen kanssa. Koppien on määrä olla valmiina ensi vuo-

den elokuussa.

Prostituotujen noutaminen autoilla on sallittua vain tietyistä paikoista. Zürichin seksisuoissa palvelujaan kauppien prostituotujen on ostettava runsaan 30 euron hintainen toimilupa ja hankittava sairausvakuutus, kertoo brittiläinen The Telegraph -lehti.

MUITAKIN tiukennuksia tulee seksin myyntiin. Tammikuusta alkaen jokaisen prostituoidun on käytävä neuvontapisteessä kuulemassa pelisääntöistä, ja seksinmyyntipaikkojen on täytettävä tietyt vaatimukset.

Lisäksi Zürichissä saa ensi vuoden alusta ostaa seksiä vain 18 vuotta täyttäneiltä. Muutoin Sveitsin laki sallii seksin ostamisen jo 16-vuotiaalta.

LYHYESTI

Syyria sai netti- ja kännykkäyhteydet takaisin

DAMASKOS/BEIRUT. Viranomaiset palauttivat netti- ja kännykkäyhteydet pääkaupunki Damaskokseen lauuantaina runsaat kaksi päivää sen jälkeen kun verkkoyhteydet katkesivat koko Syyriassa.

Verkkoyhteyksiä seuraavan yrityksen mukaan yhteydet oli lauuantaina palautettu lähes koko maahan.

Hallitus ja aktivistit ovat syyttäneet toisiaan tietoliikenneyhteyksien katkeamisesta. Lauuantaina Syyrian valtiollinen uutistoimisto Sana kertoi, että katko johtui ”huoltotöistä”.

Samaan aikaan Damaskoksessa käytiin pahimpia taisteluja sitten viime heinäkuun.

Uutistoimistojen mukaan lentokentän läheisyydessä käytävissä kiivaissa taisteluissa on kuollut useita ihmisiä. **AP-AFP**

Enrique Peña Nieto

Meksikon presidentin virkaanastujaisista mellakoita

MEXICO. Mellakat varjostivat Meksikon uuden presidentin **Enrique Peña Nieton** virkaanastujaisia lauuantaina.

Tuhannet ihmiset kokoontuivat kongressin rakennuksen luokse osoittamaan mieltään uutta presidenttiä vastaan. Osa mielenosoittajista heitteli poliiseja kivillä ja polttopulloilla. Poliisi vastasi ampumalla kyynelkaasua.

Yhteentoissa loukkaantui useita ihmisiä.

Peña Nieton myötä Meksikoa pitkään hallinnut keskustalainen PRI-puolue palasi valtaan 12 vuoden tauon jälkeen.

46-vuotias Peña Nieto peittoi heinäkuussa vaaleissa vasemmiston ehdokkaan **Andres Manuel Lopez Obradorin**, joka on syyttänyt PRI:tä muun muassa äänen ostamisesta ja rahanpesusta.

Vaalien jälkeen Peña Nieto on yrittänyt sovittelua välejä. Uuden presidentin haasteita ovat Meksikon kompuroiva talous sekä huumesota, joka on vaatinut jo yli 60 000 ihmisen hengen kuuden vuoden aikana. **STT-AFP-Reuters**

Pohjois-Korean raketinhanke tuomittiin laajalti

SOUL. Pohjois-Korea ilmoitti lauuantaina aikovansa laukais-

ta pitkän kantaman raketin myöhemmin tässä kuussa. Yhdysvallat ja Pohjois-Korea tuomitsivat hankkeen ”erittäin provokatiivisena”.

Pohjois-Korean virallisen uutistoimiston mukaan raketin aiotaan laukaista joulukuun 10:n ja 22:n välisenä aikana.

Ilmoituksen odotettiin lisäävän jännitteitä Korean niemimaalla, sillä Etelä-Korea pitää presidentinvaalit 19. joulukuuta.

Pohjois-Korean edellinen yritys laukaista raketti epäonnistui huhtikuussa. Tuolloin yritys tuomittiin laajalti YK-sopimusten vastaisena. Pohjois-Korean mukaan kyseessä oli puhtaasti ”rauhantomainsäilytys” tehtävä, jonka tavoitteena oli lähettää maata kiertävä satelliitti avaruuteen.

Yhdysvaltojen mukaan laukausut ovat peitelty yritys testata ydinkärjellä varustettuja mannertenvälisiä ohjuksia. **AFP-AP**

ANNA LAHJA, JOSTA ON ILOA PITKÄLLE KEVÄÄSEEN.

Hesarin tilaaja voit tehdä lahjatilauksen erityisen edullisesti. Tilaukseen sisältyy uudistuneen tabloidikokoisen Hesarin lisäksi Nyt-liite, Kuukausiliite sekä Helsingin Sanomien verkkopalvelun koko sisältö kaikilla päätelaitteilla.

TEE LAHJATILAU KÄTEVÄSTI:

1 VERKOSSA

HS.fi/joululahja
Verkossa asioidessasi tarvitset tilaustunnuksen BBY50 sekä asiakasnumerosi.

2 TILAUSKORTILLA

Postita oheinen tilauskortti. Postimaksu on maksettu puolestasi.

3 SOITTAMALLA

010 800 820
Puhelun hinta kotimaan lankailtyyistä 8,28 snt/puh + 5,95 snt/min ja matkapuh. 8,28 snt/puh + 17,04 snt/min.

4 SANOMATALON KULMASSA

Avoina 10–18. Sanomatalo, Elielinaukio 1, Helsinki

ANNAN LAHJAKSI HELSINGIN SANOMAT

Joka päivälle (7 pv) 4 kk 88 € (norm. 158 €)

2 kk 44 € (norm. 79 €)

Lisää lahjatilausvaihtoehtoja verkossa: HS.fi/joululahja

LAHJAN ANTAJA	TILAUSTUNNUS CBY60
Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Matkapuhelinnumero	Asiakasnumero (jos tiedossa)
LAHJAN SAAJA	
Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	

Lahjatilaukset on voimassa 24.12.2012 saakka. Lahjan saajan tilaus alkaa 27.12.2012. Lahjatilaukseen saavat vain Helsingin Sanomien tilaajat ja se koskee kotimaan tilauksia. Lahjatilauksen voi tehdä talouteen, johon ei vielä tule Helsingin Sanomia. Tilajan oman tilauksen tulee olla voimassa lahjatilauksessa. Sanoma- ja aikakauslehtien tilaukseen sisältyvät arvonsävelo 9 % ja verkkopalvelun 23 % tarkemmat tilausedot löytyvät osoitteesta: HS.fi/asiakaspalvelu/tilausedot. Kustantaja: Sanoma News Oy, Helsingin Sanomat, PL 55, 00089 SANOMA. Kotipaikka: Helsinki. Y-tunnus: 1515901-4.

Helsingin Sanomat maksaa lahjatilauksen postikulut.

HELSINGIN SANOMAT
TUNNUS 5000908
00003 VASTAUSLÄHETYS

TÄSTÄ ELÄMÄSTÄ. **HELSINGIN SANOMAT**